

Persbericht

6 oktober 2017

Nieuwe CAft voorzitter Raymond Gradus: "Behalen begrotingsnormen 2017 en 2018 van groot belang om overheidsfinanciën houdbaar te maken"

Oranjestad – Het College Aruba financieel toezicht (CAft) acht het behalen van de begrotingsnormen voor 2017 en latere jaren van groot belang om de overheidsschuld van Aruba te verminderen en de overheidsfinanciën houdbaar te maken. Dat heeft Raymond Gradus aangegeven tijdens zijn eerste bezoek aan Aruba als voorzitter van het CAft. Voor 2017 is het noodzaak om strikt toe te zien op naleving van de voorgenomen maatregelen om het financieringstekort te verlagen. Naar aanleiding van de resultaten over het eerste halfjaar maakt het CAft zich zorgen over de tegenvallende inkomsten en stijgende uitgaven. Daarnaast heeft het CAft tijdens het bezoek aangedrongen om de begroting 2018 zo snel als mogelijk aan te bieden aan de Staten, waarbij rekening is gehouden met de LAft-norm van 0,5% bbp overschot.

Begroting 2017 onder druk

Over het eerste halfjaar heeft het Land Aruba een tekort gerealiseerd van 1,6% bbp. Het overschot van de collectieve sector exclusief Land zal volgens de prognose van Aruba over heel 2017 uitkomen op 0,1% bbp. Dit betekent dat het tekort van het Land Aruba moet afnemen van 1,6% bbp naar 0,6% bbp in de tweede helft van 2017. Land Aruba staat dus voor de uitdaging om een overschot van 1,0% bbp (ongeveer AWG 50 miljoen) neer te zetten.

De realisatie van de loonbelasting en de belasting op bedrijfsomzetten (BBO) zijn halverwege het jaar weliswaar hoger dan de opbrengsten in de eerste helft van 2016, maar lopen wel achter op de begroting. Ook is voor een aantal kostenposten sprake van een sneller uitgavenpatroon zien dan de afgelopen jaren. De achterblijvende belastingopbrengsten worden deels veroorzaakt door de vertraging van de werkzaamheden rondom de heropening van de raffinaderij.

De achterblijvende belastingopbrengsten dit jaar zorgen tevens voor een risico voor de begroting 2018, aangezien Aruba volgens de LAft in 2018 een financieringsoverschot van 0,5% bbp moet behalen. Zonder sterk aantrekkende belastingopbrengsten zal het niet alleen in 2017 en vooral ook in 2018 precair worden om aan de norm te voldoen. Het CAft heeft nog geen ontwerpbegroting 2018 van de regering ontvangen. Het CAft heeft tijdens het bezoek aangedrongen zo snel als mogelijk de begroting 2018 in te dienen bij de Staten, waardoor de begroting tijdig kan worden vastgesteld. Dit is van belang in verband met het leenprogramma.

Belang van houdbare overheidsfinanciën

Het halen van de begrotingsnormen is van belang om de overheidsschuld te verminderen. De omvangrijke schuldenlast legt een grote druk op de overheidsfinanciën van Aruba. Door de hoge schuldenlast in combinatie met relatief hoge rentepercentages zijn de jaarlijkse rentelasten voor de Arubaanse overheid een zeer grote kostenpost. Het is voor Aruba belangrijk om zowel de rentelasten als de schuldquote naar beneden te krijgen. De in 2017 geherfinancierde staatsobligaties zijn daarvoor een stapje in de goede richting, aangezien deze tegen een lager rentepercentage zijn afgesloten. Maar een verdere daling van de schuldquote en daarmee samenhangend lagere rentelasten zijn noodzakelijk om de overheidsfinanciën op een structureel houdbaar pad te brengen. In 2018 moet met een overschot van 0,5% bbp een eerste stap worden gezet richting een structureel begrotingsoverschot. Ook na 2018 is een overschot nodig om een verdere verbetering van de overheidsschuld te bewerkstelligen.

Tekortnorm in 2016 behaald

Op basis van de ontwerp-jaarrekening concludeert het CAft dat er in 2016 met een tekort van 1,8% bbp aan de wettelijke tekortnorm van 2,0% bbp is voldaan. De ontwerp-jaarrekening ligt nog ter advisering bij de Algemene Rekenkamer Aruba. Daarna zal het CAft een advies uitbrengen over de jaarrekening. Op deze jaarrekening is nog geen accountantscontrole toegepast. Aruba is bezig met een traject om in de toekomst te komen tot een accountantscontrole van de jaarrekening. Dit traject zal ertoe moeten leiden dat de jaarrekening over het jaar 2020 van een (goedkeurende) accountantsverklaring kan worden voorzien. Het CAft benadrukt het belang van een door de accountant gecontroleerde jaarrekening.

Bezoek van CAft met nieuwe voorzitter

Het tweedaags bezoek aan Aruba van het CAft was het eerste onder leiding van de nieuwe voorzitter Raymond Gradus. Het CAft bestaat nu uit Raymond Gradus, Robert Croes en Sybilla Dekker. De nieuwe voorzitter blijkt terug op een vruchtbaar bezoek aan Aruba. Het CAft heeft reguliere gesprekken gevoerd met de Gouverneur, de demissionaire Minister van Financiën, de demissionaire Ministerraad en de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Overheidsorganisatie. Daarnaast heeft het CAft bezoeken gebracht aan onder andere de Centrale Bank van Aruba, de Raad van Advies en de Aruba Ports Authority.

[Einde Persbericht]

Fotograaf:

Erik Boeldak

Fotobijschrift:

CAft: "Het halen van de begrotingsnormen is van belang om de overheidsschuld te verminderen."

Noot voor de redactie – niet voor publicatie Contactpersoon Cft:

Secretariaat College Aruba financieel toezicht

Manus Twisk - Secretaris

Telefoon (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Perscontacten:

Jefka Martina

Telefoon (+5999) 512-6861

Comunicado di Prensa

6 di october 2017

Presidente nobo di CAft Raymond Gradus: "Alcansa e normanan di presupuesto di 2017 y 2018 ta di gran importancia pa mantene finansa publico sostenibel"

Oranjestad – Colegio di supervision financiero di Aruba ta considera cu alcansa e normanan presupuestario pa 2017 y e añanan posterior ta di gran importancia pa reduci e debe publico di Aruba y haci finansa publico sostenibel. Esey Raymond Gradus a afirma durante su prome bishita na Aruba como presidente di CAft. Pa 2017 ta necesario pa vigila strictamente cumplimiento di e medidanan proponi pa reduci e deficit di financiacion. Pa motibo di e resultadonan di e prome semester CAft ta preocupa pa e ingresonan decepcionante y e gastonan creciente. Banda di esey durante su bishita CAft a insisti pa entrega mas pronto posibel na Parlamento e presupuesto di 2018, den cual a tene cuenta cu e norma den LAft di un surplus di 0,5% di e PIB.

Presupuesto di 2017 bou di presion

Den e prome semester Pais Aruba a realisa un deficit di 1,6% di e PIB. E surplus di e sector colectivo, excluyendo Pais, segun e pronostico di Aruba lo alcansa 0,1% di e PIB pa henter 2017. Esaki ta nifica cu e deficit di Pais Aruba mester baha di 1,6% di e PIB pa 0,6% di e PIB den e di dos semester di 2017. Kiermen cu Pais Aruba ta enfrenta e reto pa realisa un surplus di 1,0% di e PIB (alrededor di AWG 50 mion).

Aunke realizacion di impuesto riba salario y di impuesto riba volumen di benta (BBO) na mita di aña ta mas halto cu e ingresonan den e prome semester di 2016, toch nan ta atrasa respecto e presupuesto. Pa algun partida di gasto tambe por constata un patronchi di gasto mas rapido cu den e ultimo añanan. E ingresonan fiscal atrasa ta debi parcialmente na e retraso den e trabounan rond di reapertura di e refineria.

E ingresonan fiscal atrasa di e aña aki ta ocasiona ademas un riesgo pa e presupuesto di 2018, ya cu Aruba, conforme LAft, mester alcansa un surplus di financiacion di 0,5% di e PIB na 2018. Sin ingreso fiscal cu ta atrae capital fuertemente lo bira precario -no solamente na 2017, sino particularmente tambe na 2018- pa cumpli cu e norma. CAft ainda no a ricibi un proyecto di presupuesto di 2018 di Gobierno. Durante su bishita CAft a insisti pa entrega e presupuesto di 2018 mas pronto posibel na Parlamento, pa por aproba e presupuesto na tempo. Esaki ta di importancia en relacion cu e programa de prestamo.

Importancia di finansa publico sostenibel

Alcansa e normanan di presupuesto ta importante pa reduci debe publico. E carga masivo di debe ta eherce hopi presion riba finansa publico di Aruba. Pa motibo di e carga di debe halto combina cu tasan di interes relativamente halto e carganan di interes anual ta un partida di gasto masha halto pa gobierno di Aruba. Ta importante pa Aruba pa baha tanto e carganan di interes como e cuota di debe. E bononan di gobierno refinancia na 2017 ta un paso den e bon direccion pa esey, ya cu a cera esakinan na un tasa di interes mas abou. Pero bahamento mas aya di e cuota di debe y carganan di interes mas abou asocia cu ne ta necesario pa hiba finansa publico na un caminda structuralmente sostenibel. Na 2018 mester dal un prome stap den direccion di un surplus presupuestario structural cu un surplus di 0,5% di e PIB. Incluso despues di 2018 un surplus ta necesario pa realisa un mehoramento mas aleu di debe publico.

Norma di deficit alcanza na 2016

A base di e proyecto di cuenta anual CAft ta conclui cu na 2016 -cu un deficit di 1,8% di e PIB- a cumpli cu e norma di deficit legal di 2,0% di e PIB. E proyecto di cuenta anual ainda ta na Controlaria General di Aruba pa su conseho. Posteriormente CAft lo emiti un conseho tocante e cuenta anual. Riba e cuenta anual aki no a aplica ainda e control di accountant. Aruba ta stipulando un trayecto pa den futuro yega na un control di accountant di e cuenta anual. E trayecto aki lo mester conduci na cu lo por otorga e cuenta anual di 2020 un certificacion (aprobatorio) di accountant. CAft ta enfatisa e importancia di un cuenta anual controla pa e accountant.

Bishita di CAft cu presidente nobo

E bishita di dos dia di CAft na Aruba tabata e prome bou di liderazgo di e presidente nobo Raymond Gradus. CAft ta consisti awor di Raymond Gradus, Robert Croes y Sybilla Dekker. E presidente nobo ta mira atras na un bishita fructifero na Aruba. CAft a tene combersacion regular cu Gobernador, Ministro di Finansa demisionario, Conseho di Ministro demisionario y e Comision di Finansa, Asunto Economico y Organizacion Gubernamental di Parlamento. Banda di esey CAft a haci bishita na, entre otro, Banco Central di Aruba, Conseho Consultativo y Aruba Ports Authority.

[Fin di e Comunicado di Prensa]

Fotografo:

Erik Boeldak

Texto na e potret:

CAft: "Alcansa e normanan di presupuesto ta importante pa reduci debe publico."

Nota pa redaccion – no pa publicacion

Persona di contacto na CAft:

Secretariado di Colegio di supervision financiero di Aruba
Manus Twisk - Secretario
Telefon (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Persona di contacto cu Prensa:

Jefka Martina
Telefon (+5999) 512-6861

Komunikado

6 di òktober 2017

Presidente nobo di CAft Raymond Gradus: "Alkansá normanan presupuestario di 2017 i 2018 esensial pa logra finansa públiko duradero"

Oranjestad – Kolegio di supervishon finansiero Aruba (CAft) ta konsiderá ku alkansamentudi normanan presupuestario pa 2017 i e añanan siguiente di gran importansia pa redusí e debe di gobièrnu di Aruba, i hasi finansa públiko sostenibel. Esaki ta loke Raymond Gradus a deklará durante di su promé bishita na Aruba komo presidente di CAft. Pa 2017 ta nesesario pa vigilé estrictamente si en berdat ta kumpli ku e medidanan proponé pa baha e défisit finansiero. Mirando e resultadonan di e promé mitar di aña, CAft ta preokupá ku e entradanan desepshonante i e gastunan ku ta subiendo. Banda di esaki, durante di su bishita CAft a insistí pa entregá mas lihé posibel na Parlamento e presupuesto di 2018 den kua a tene kuenta ku e norma di surplus di 0,5 di produkto nashonal bruto (GDP), manera e LAft ta stipulá.

Presupuesto di 2017 bou di preshon

Den e promé mitar di aña Pais Aruba a realisá un défisit di 1,6% di GDP. E surplus di e sektor kolektivo, ekskluyendo Pais, lo resultá segun pronóstiko di Aruba den 0.1% di GDP pa henter aña 2017. Esaki ta nifiká ku e défisit di Pais Aruba lo mester keda redusí den e di dos mitar di 2017 di 1,6% di GDP pa 0,6% di GDP. Pais Aruba ta pará dilanti di e reto pues di realisá un surplus di 1,0% di GDP (mas o ménos AWG 50 mion).

Apesar ku realisashon di impuesto riba sueldo i impuesto riba volúmen di benta (BBO) pa mitar di aña ta mas haltu ku e entradanan den e promé mitar di 2016, tòg nan ta kanando atras kompará ku e presupuesto. Tambe ta asina ku algun tipo di gastu ta muestra un patronchi di gastu ku ta desaroyá mas lihé ku tabata e kaso e último añanan. E entradanan di impuesto ta kedando atras por parte pa motibu di e retraso den e trabounan relashoná ku re-apertura di e refineria.

E entradanan di impuesto ku ta kedando atras e aña aki ta okashoná tambe un riesgo pa e presupuesto di 2018, ya ku Aruba conforme e LAft mester logra un surplus di 0,5% di GDP den 2018. Si e entradanan di impuesto no subi supstansialmente, no solamente den 2017, pero prinsipalmente den 2018 kumplimentu ku e norma lo bira masha prekario. CAft no a risibí un konsepto di presupuesto 2018 ainda di gobièrnu. Durante di su bishita CAft a insistí ku mester entregá e presupuesto 2018 mas lihé posibel na Parlamento, pa por aprobá e presupuesto na tempu. Esaki ta di importansia en konekshon ku e programa di fianza.

Importansia di finansa públiko duradero

Kumplimentu ku normanan presupuestario ta di importansia pa por redusí e debe di gobièrnu. E peso di debe supstansial ta pone un preshon grandi riba finansa públiko di Aruba. E peso grandi di debe, kombiná ku e tasan di interes relativamente haltu, ta pone ku e loke ta paga na interes anual ta un gastu sumamente grandi pa gobièrnu di Aruba. Pa Aruba ta importante pa redusí tantu e gastunan di interes komo e kuota di debe. E bononan di gobièrnu ku a keda refinansiá den 2017 ta un paso den e bon direkshon, ya ku a finansiá e bononan kontra un tasa di interes mas abou. Pero un redukshon mas aleu di e kuota di debe i e gastunan di interes ku ta relashoná na esaki, ta nesesario pa por hiba e finansa públiko riba un kaminda strukturalmente sostenibel. Den 2018, ku un surplus di 0,5% di GDP, mester pone e promé paso den direkshon di un surplus struktural riba presupuesto. Despues di 2018 tambe un surplus ta nesesario pa por sigui realisá un mehora mas aleu di e debe di gobièrnu.

Norma di défisit di 2016 lográ

A base di e konsepto di kuenta anual, CAft ta konkluí ku den 2016, ku un défisit di 1,8% di GDP, a kumpli ku e norma legal di défisit stipulá na 2,0% di GDP. E konsepto di kuenta anual ta ainda na Kontrolaria General Aruba pa esaki duna su konseho. Despues CAft lo duna un konseho tokante di e kuenta anual. E kuenta anual aki no a apliká oudit di akountent ainda. Aruba ta kanando un trayekto pa den futuro laga akountent ouditá e kuenta anual. E trayekto aki lo mester resultá den un deklarashon (aprobatorio) di akountent pa e kuenta anual di aña 2020. CAft ta enfatisá e importansia di un kuenta anual ouditá pa un akountent.

Bishita di CAft ku presidente nobo

E bishita di CAft di dos dia na Aruba tabata e promé bou di liderasgo di e presidente nobo Raymond Gradus. CAft ta konsistí awor di Raymond Gradus, Robert Croes i Sybilla Dekker. E presidente nobo ta mira bèk riba un bishita fruktífero na Aruba. Manera normalmente ta e kaso, CAft a hiba kombersashon ku Gobernador, e Minister demisionario di Finansa, e Konseho di Minister demisionario i e Komishon Parlamentario di Finansas, Asuntunan Ekonómiko i di e Organisashon Gubernamental. Ademas CAft a bishitá entre otro Banko Sentral di Aruba, Konseho Konsultativo i Aruba Ports Authority.

[Fin di komunikado]

Fotógrafo:

Erik Boeldak

Teksto pa foto:

CAft: "Kumplimentu ku normanan presupuestario ta di importansia pa por redusí e debe di gobièrnu."

Nota pa redakshon – no pa publikashon

Persona di kontakto na CAft:

Sekretariado di Kolegio di supervishon finansiero Aruba

Manus Twisk - Sekretario

Telefòn (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Persona di kontakto pa Prensa:

Jefka Martina

Telefòn (+5999) 512-6861

Press release

October 6th, 2017

New CAft chairman Raymond Gradus: "Complying with 2017 and 2018 budgetary norms crucial for achieving sustainable public finance"

Oranjestad – The Board of financial supervision Aruba (CAft) considers the compliance with the budgetary norms for 2017 and later years crucial in decreasing the government debt of Aruba and making the public finance sustainable. This is what Raymond Gradus indicated during his first visit to Aruba as CAft chairman. For 2017 a strict supervision is essential to comply with the projected measures to reduce the financing deficit. Considering the results of the first half year, CAft is concerned about the disappointing income and increasing expenses. In addition the CAft has insisted during its visit to present the 2018 budget as soon as possible to Parliament, in which the norm of 0.5% GDP surplus stated in the LAft has been taken into account.

2017 Budget under pressure

Over the first half of the year Aruba has realized a deficit of 1.6% GDP. The surplus of the collective sector excluding the Country shall result in 0.1% GDP for the whole of 2017. This means that the deficit for the Country of Aruba has to decrease from 1.6% GDP to 0.6% GDP in the second half of 2017. The Country of Aruba thus faces the challenge to realize a surplus of 1.0% GDP (approximately AWG 50 million).

Although the mid-year realization of the wage tax and the tax on business turnover (BBO) are higher than the revenues over the first half of 2016 were, they still are lagging behind compared to the budget. Furthermore, a number of cost items show a faster expending pattern than the previous years. The lagging tax revenues are greatly caused by the delayed work activities with regard to the re-opening of the refinery.

The tax revenues that are lagging behind this year also represent a risk for the 2018 budget, considering the fact that Aruba has to achieve a financing surplus of 0.5% GDP in 2018, according to the LAft. Without highly increasing tax revenues, not only in 2017 but particularly in 2018, it will be precarious to comply with said norm. The CAft has not received the draft 2018 budget from the government. During its visit the CAft has insisted that the 2018 budget be submitted as soon as possible to Parliament, so that the budget can be adopted in time. This is important, considering the financing schedule.

Importance of durable public finance

Compliance with budgetary norms is important in order to reduce the government debt. The substantial burden of debt lays a great pressure on Aruba's public finance. Because of the high indebtedness combined with a relatively high interest rate, the annual interest charges represent enormous costs for the Aruban government. It is important for Aruba to reduce both the interest costs and the debt quote. In that respect the government bonds that were refinanced in 2017 are a step in the right direction, as these were financed against a lower interest rate. But a further decrease of the debt quote and the lower interest costs associated herewith are a prerequisite to lead the public finance to a structurally sustainable path. In 2018 a first step needs to be taken towards the realization of a further improvement of the government debt, with a surplus of 0.5% GDP. Also after 2018 a surplus is required to achieve a further improvement of the government debt.

Deficit norm accomplished in 2016

Based on the draft annual accounts the CAft concludes that in 2016, with a deficit of 1.8% GDP, the legal deficit norm of 2.0 GDP was achieved. The draft annual accounts are still at the National Audit Office Aruba for its advice. Next the CAft shall submit its advice on the annual accounts. These annual accounts have not been audited yet by an accountant. Aruba is engaging in a process to achieve annual accounts audited by an accountant in the future. This process shall have to result in a situation whereby an (unqualified) audit statement can be submitted for the 2020 annual accounts. The CAft emphasizes the importance of having annual statements that have been audited by an accountant.

Visit of CAft with new chairman

The two days visit of the CAft to Aruba was the first headed by the new chairman Mr. Raymond Gradus. The CAft now consists of Raymond Gradus, Robert Croes and Sybilla Dekker. The new chairman looks back on a fruitful visit to Aruba. The CAft had its regular meetings with the Governor, the outgoing Minister of Finance, the outgoing Council of Ministers and the Parliamentary Committee on Finance, Economic Affairs and Government Organization. In addition the CAft has visited amongst others the Central Bank of Aruba, the Advisory Council and the Aruba Ports Authority.

[End of press release]

Photographer

Erik Boeldak

Caption

CAft: "Compliance with budgetary norms is important in order to reduce the government debt."

Note for the editing department – not for publication

Contact person CAft:

Secretariat Board of financial supervision Aruba

Manus Twisk – Secretary

Telephone (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Press contacts:

Jefka Martina

Telephone (+5999) 512-6861